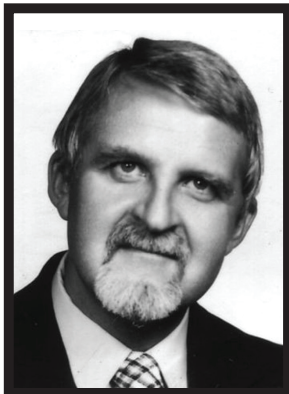

Elhunyt Kovács Dezső

Kovács Dezső
(1939–2022)

Azzal, hogy *Kovács Dezső*, – aki a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Műszaki Könyvtáros Szekciójának alapító titkára volt 1970–1972 között, majd 1972 és 1986 között, azaz 14 éven keresztül az MKE főtitkári pozícióját töltötte be, – életének 83. évében 2022. december 5-én örök nyugalomra tért, igen jelentős veszteség érte az egész magyar könyvtáros társadalmat.

Kovács Dezső ugyanis nemcsak egy kiváló műszaki könyvtáros volt, aki 1962-ben pályája kezdetén bekerült az Építésügyi Tájékoztatási Központba (ÉTK), s ott annak igazgatóhelyettese lett, hanem kiemelkedő szervező képességgel és remek diplomáciai érzékeléssel is rendelkezett. Nagyon barátságos és mindig vidám természetű hozzájárult sikeres életpályájához.

Gondoljunk csak el, hogy amikor hosszú két és fél évtized után – az 1960-as évek végén – újra szerveződhetett az amúgy 1935-ben alapított Magyar Könyvtárosok Egyesülete, s annak első ténylegesen is demokratikusan megválasztott elnöke *Dr. Székely Sándor* neves nagytekintélyű orvostanár mellett kezdte meg a főtitkári tevékenységét 1972-ben, majd *Zsidai József* a Miskolci Egyetemi Könyvtár főigazgatója mellett folytatta 1979–82 között, és ezt követően *Billédi Ferencné Ibolya* mellett is dolgozott 1983-tól egy újabb cikluson át, – akkor ez önmagában véve is milyen nagy korszakos váltásokat és változásokat jelentő feladat volt a közel másfél évtized alatt.

Talán az is sokat jelentett Kovács Dezsőnek, hogy ún. „virtigli” műszaki könyvtáros volt, s e tekintetben a nagy dinamikus technikai és technológiai változásokat – így a könyvtárak számítógépesítését, s annak tervszerű oktatását beindító, azokat következetesen fejlesztő és ezt képviselő Műszaki Szekcióban kezdett, olyan alapító társak mellett, mint *Vajda Erik*, *Poprády Géza*, *Szepesvári Tamás*. E szervezetben találjuk meg a későbbi MKE-elnököket, *Zsidai Józsefet*, *Billédi Ferencné Ibolyát*, s folytathatjuk *Bakos Klárával* egészen a jelenlegi elnökünkig *Baráthné dr. Hajdu Ágnesig* bezárólag, akikkel jól és eredményesen tudott tevékenykedni az egész magyar könyvtáros társadalom hasznára.

Ezeket a nagy korszakos egyéniségeket azonban nemcsak a napi, heti vagy az egész éves szervező munka elégítette ki, hanem megkövetelték a könyvtáros szakmai tevékenység elért eredményeinek az oktatás számára való továbbadását tanulmányokban, tankönyvekben. E területen is komoly szakmai munkát fejtett ki Kovács Dezső. Így 1980 és 1984 között szerkesztette az MKE Évkönyveit, amelyekben a számtalan fontos tényadat és esemény rögzítése mellett, a legfontosabb szakmai tanulmányokat is ismertette, és közkeveltté tette az egyre népesebb MKE-tagság, s kiemelten a legkisebb településeken tevékenykedő könyvtárosok részére is eljuttatva őket.

Az MKE 40 éves jubileumi konferenciáján a BME OMIKK-ban készült fényképfelvételen Poprády Géza, Nagy Zoltán és Kovács Dezső látható 2011. március 25 én

Önálló nagy munkájaként tartjuk számon a „*Magyar Könyvtáros Egyesület ötven évének kronológiája 1935–1965*” című munkáját, amelyet az MKE jelentetett meg még 1985-ben, s amely azóta is hézagpótló munkának számít a magyarországi könyvtártörténet számára.

Rendszeresen publikálta könyvtárszakmai írásait a könyvtáros folyóiratokban, így a TMT-ben, a Könyv, Könyvtár, Könyvtárosban 1973 és 1991 között. Érdemes ezek némelyikét újra olvasni e folyóiratok repertóriumai és bibliográfiái között keresgetve.

Egészen más vetületét mutatja Kovács Dezső kedves és kellemes szervező tevékenységének, ha az MKE mintegy ötven éven át tartó Vándorgyűléseinek területére gondolunk. Ezek komoly feladatot jelentettek és jelentenek ma is az MKE főtítkárainak és megbízott alelnökeinek, hogy évenként más–más városban összehozzanak 5-600 és néha 8-900 könyvtárost, akik minden évben nagy érdeklődéssel készülnek ezekre a tartalmak, de az egész éves nehéz munkálkodás mellett örömteli szakmai találkozásokon élményt jelentenek számukra. Akik bele kívánnak tekinteni ennek a történetébe, bátran ajánlhatjuk, hogy nézzék meg az MKE 75 éve, azaz az „MKE története 1935–2009 között” című mintegy 750 oldalas 2011-ben megjelent kötetet, ott számtalan kiváló beszámolót, cikket fognak találni Kovács Dezső írásaiból.

Végül, de nem utolsósorban: nekem, mint az OSZK Állományvédelmi Főosztálya és a Mikrofilm és Fényképtára egyik vezetőjének, kiváló szakmai kapcsolat alakult ki Kovács Dezsővel, mint az ÉTK hasonló területen dolgozó szakemberével. Ennek köszönhetően sikerült az ÉTK 60-70 éve folyamatosan készített, a teljes magyarországi építészeti Fotó- és Fényképgyűjteménynek mintegy 60 000 negatív és arról készült fényképgyűjteményét átmenteni az OSZK Fényképtára gyűjteményébe, amikor az ÉTK-t mint intézményt felszámolták. Ez a páratlan értékű gyűjtemény tudja ma már csak biztosítani, hogy az elmúlt közel 100 év magyar építészeti öröksége legalább képi ábrázolásokon fennmaradjon a jelen és az utókor számára.

Mindezeket összevéve természetes, hogy amikor az MKE Műszaki Könyvtáros Szekciójának 40 éves jubileumi szakmai konferenciáját tartottuk 2011-ben a BME OMIKK-ban, az akkor már betegsége miatt jelen lenni nem tudó *Vajda Erik* alapító elnökünk helyett Kovács Dezsőt mint első MKSZ-titkárunkat és *Poprády Gézát* mint az MKSZ első elnökhelyettesét és az alapítást folytató elnökét kértem fel a történeti visszaemlékezésre, amely kiváló eredményt hozott, és nagy élményt nyújtott a közel száz megjelent érdeklődő tagtárs és kolléga részére.

Az ez alkalommal készült közös fényképpel kívánunk emléket állítani Kovács Dezsőnek kiváló szakmai társunknak, a mindig segítőkész kollégának, a jó barátnak, akinek a korszakos kiemelkedő egyéniségét örökké megőrizzük.

Nagy Zoltán
MKSZ elnök